

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta 12.10.2023 § 60

Lisätiedot Kehittämisjohtaja Heli Aalto, puh. 013 330 7908

Päätösehdotus Kehittämisjohtaja Aalto Heli:

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta merkitsee tiedoksi sähköistä perhekeskusta koskevan esityksen ja evästä viranhaltijoiden jatkovalmistelutyötä sekä tulevaisuuslautakuntaa.

Päätös Merkittiin tiedoksi.

Selostus

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää hyvinvointialueen osalta Perhekeskuksen toimintasuunnitelmasta. Suunnitelma on hyväksytty lautakunnan kokouksessa 12.01.2023 § 6. Laissa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) todetaan, että ”hyvinvointialueen on osaltaan yhteen sovitettava sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujaan kunnallisten ja valtion palvelujen kanssa. Hyvinvointialueen on myös edistettävä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujensa yhteensovittamista muiden toimijoiden palvelujen kanssa.”. Vuonna 2018 tehdyn valtiovarainministeriön linjauksen mukaan viranomaiset ovat veloitettuja tarjoamaan kansalaisille ja oikeushenkilöille eli yrityksille ja yhteisöille ensisijaisena vaihtoehtona saavutettavia ja laadukkaita digitaalisia palveluja. Linjauksella pyritään edistämään sähköisen asioinnin mahdollisuuksia julkisissa palveluissa.

Lapsi- ja perheasianneuvosto on käsitellyt kokouksessaan sähköisen perhekeskuksen asiaa 20.09.2023 § 50 ja sopinut, että neuvosto antaa asiasta lausunnon. Lausunto on saapunut hyvinvointialueelle 4.10.2023 ja on tämän pykälän liitteenä.

Perhekeskus Pohjois-Karjalassa

Lapsille, nuorille ja perheille suunnattujen palvelujen kokonaisuudesta käytetään nimeä perhekeskus. Perhekeskus on lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia ja terveyttä edistävä sekä varhaista tukea, hoitoa ja kuntoutusta tarjoava monialainen palveluverkosto. Perhekeskusverkostosta puhuttaessa tarkoitetaan kaikkia maakunnassa lasten, nuorten ja perheiden kanssa toimivia tahoja hyvinvointialueen sosiaali- ja terveyspalveluista, kunnista, järjestöistä ja seurakunnista. Perhekeskus voi toimia verkostomaisena, fyysisessä toimipisteessä sekä sähköisten kanavien kautta.

Pohjois-Karjalassa on kehitetty perhekeskustoimintaa ja lasten, nuorten ja perheiden tueksi kehitettyä yhteensovittavaa työtä jo pitkään ja alueellamme ollaankin erityisesti yhteensovittavan johtamisen rakenteiden osalta pitkällä verrattuna moniin muihin hyvinvointialueisiin. Kuntien kanssa tehdyssä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sopimuksessa on määritelty, että HVA vastaa perhekeskustoiminnan koordinaatiosta. Perhekeskustoiminnan kehittäminen ja sen toimintamallin mukainen yhteensovittava työ on mainittu HVA:n palvelustrategiassa ja tässä yhteydessä on sitouduttu ottamaan käyttöön myös perhekeskukseen liittyvät sähköiset palvelut.

Sähköinen perhekeskus on asiointikanava, jonka kautta kuntalainen löytää koko perhekeskuksen palvelut. Sähköisen palvelun on tarkoitus koota yhteen eri toimijoiden tuottamat toiminnot ja palvelut sekä antaa kuntalaisille luotettavaa tietoa ja tukea ajasta ja paikasta riippumatta. Se ohjaa kolmannen sektorin valtakunnallisen ja alueellisen sähköisen tuen pariin (mm. tuki ja neuvonta verkossa, vertaistuki). Palvelu myös ohjaa kaikkien toimijoiden (kolmas sektori, kunnat, seurakunnat ja HVA) kivijalkapalveluihin. Helposti lähestyttävän tiedon, tuen ja palveluiden tarkoitus on, että perheellinen tai perhettä perustamassa oleva kuntalainen voi ottaa mieltään painavista asioista selvää jo huolen herätessä, ennen negatiivisia muutoksia arjessa. Palvelu ei sinällään tuo tai kehitä uutta, vaan uutuusarvo on siinä, että eri palvelut on koottu yhteen ja kuntalainen löytää tiedon ja tuen kootusti yhdestä kanavasta. Sähköiset palvelut vahvistavat myös palveluiden yhdenvertaista saavutettavuutta. Sähköinen perhekeskus tukee eri sektoreilla toimivien ammattilaisten yhteensovittavaa työtä ja näin osaltaan auttaa välttämään päällekkäistä työtä. Myös ammattilaiset hyötyvät yhdestä kanavasta, josta löytää muiden toimijoiden yhteystiedot konsultaatiota ja yhteistyötä varten, mutta myös tietoa oman asiakkaan laajamittaiseksi tueksi. Hyvinvointialue voi toteuttaa sähköisen perhekeskuksen joko kehittämällä omaa sähköistä palvelua tai ottamalla käyttöön DigiFinlandin Sähköisen perhekeskuksen.

Hyvinvointialueen tulevaisuuslautakunta vastaa digitaalisten palvelujen kehityksen seurannasta ja arvioinnista.